

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 453/2010

Dátum vydania : 16.3.2012

Dátum revízie : 9.4.2014

Názov výrobku : Riedidlo S 6005– riedidlo do náterových látok

ODDIEL 1: IDENTIFIKÁCIA LÁTKY /ZMESI A SPOLOČNOSTI /PODNIKU.

1.1 Identifikátor produktu:

Obchodný názov: RIEDIDLO S 6005 – riedidlo do náterových látok

Chemický názov: zmes aromatických uhľovodíkov

REACH číslo: -

1.2 Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú:

Techniky použitia alebo typy procesov definované z hľadiska pracoviska:

- presun látky alebo prípravku (plnenie/vypúšťanie) do/z nádob/veľkých kontajnerov v neurčených zariadeniach

- presun látky alebo prípravku (plnenie/vypúšťanie) do/z nádob/veľkých kontajnerov v určených zariadeniach

Použitie z hľadiska životného prostredia:

- formulovanie prípravkov (miešanie a zostavovanie zmesí, farieb)

Identifikované použitia

Priemyselné

Priemyselné použitie riedidla pre nátery a farby

Profesionálne

Profesionálne použitie riedidla pre nátery a farby

Spotrebiteľské

Spotrebiteľské použitie riedidla pre nátery a farby

1.3 Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov:

1.3.1 Názov firmy: ELASTIK spol. s r.o.

1.3.2 Adresa: Šelpice 252
919 09 Bohdanovce
Slovensko

Telefón: 042133/59 039 11, 59 039 20

Fax: 042133/59 039 12

e-mail: elastik@elastik.sk

1.4 Núdzové telefónne číslo

Národné toxikologické informačné centrum

FNsP Bratislava, Limbová 5

833 05 Bratislava,

Tel: 02/547 74 166

Fax: 02/54774 605

Mobil: +421 911 166 066

e-mail: ntic@ntic.sk

www.ntic.sk

ODDIEL 2: IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČENOSTI

2.1 Klasifikácia látky alebo zmesi

Klasifikácia podľa chemického zákona, podľa Smernice 67/548/EHS alebo 1999/45/ES

Škodlivý Xn – Škodlivý

Označenie špecifického rizika R vety

R 10 – horľavý

R 20/21 – Škodlivý pri vdýchnutí a pri kontakte s pokožkou.

R 48/20 – Škodlivý, nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia dlhodobou expozíciou vdýchnutím.

R 63 – Možné riziko poškodenia nenarodeného dieťaťa

R 65 – Škodlivý, po požití môže spôsobiť poškodenie pľúc

R67 - Pary môžu spôsobiť ospalosť a závrat.

Označenie pre bezpečné zaobchádzanie S vety:

S 2 – Uchovávať mimo dosahu detí.

S 16 – Uchovávať mimo dosahu zdrojov zapálenia – Zákaz fajčenia.

S 23 – Nevdychujte pary a aerosóly.

S 24/25 – Zabráňte kontaktu s pokožkou a očami

S 36/37 - Noste vhodný ochranný odev a rukavice.

S 46 – V prípade požitia okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte tento obal alebo označenie.

GHS klasifikácia podľa Nariadenia ES č. 1272/2008:

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 453/2010

Dátum vydania : 16.3.2012

Dátum revízie : 9.4.2014

Názov výrobku : Riedidlo S 6005– riedidlo do náterových látok

Horľavá kvapalina: Flam.Liq. 3

Reprodukčná toxicita. Repr.2

Aspiračná nebezpečnosť: Asp. Tox. 1

Toxicita pre špecifický cieľový orgán – jednorazová expozícia: Stot. SE 3
- Opakovaná expozícia: Stot. RE 2

Žieravosť/dráždivosť kože: Skin Irrit. 2

Výstražné slovo: Nebezpečenstvo (Dgr)

Piktogramy:

Výstražné upozornenia:

H 226: Horľavá kvapalina a pary

H 304: Môže byť smrteľný po požití a vniknutí do dýchacích ciest

H 361d: Podozrenie z poškodzovania nenarodeného dieťaťa.

H 373: Môže spôsobiť poškodenie orgánov po dlhšej a lebo opakovanej expozícii

H 315: Dráždi kožu

H 336: Môže spôsobiť ospalosť alebo závraty.

Bezpečnostné upozornenia:

P 102: Uchovávať mimo dosahu detí

P202: Nepoužívajte, kým si neprečítate a nepochopíte všetky bezpečnostné opatrenia.

P 210: Uchovávať mimo dosahu tepla /iskier/otvoreného ohňa/horúcich povrchov. Nefajčite.

P260: Nevdychujte dym/plyn/hmlu/pary/aerosóly.

P 281: Používajte predpísané osobné ochranné prostriedky

P 301+P310: PO POŽITÍ: okamžite volajte NÁRODNÉ TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM alebo lekára.

P 331: Nevyvolávajte zvracanie

P 302+P352: PRI KONTAKTE S POKOŽKOU: Umyte veľkým množstvom vody a mydla.

P 501: Zneškodnite obsah/nádobu bezpečným spôsobom v súlade s miestnymi predpismi.

2.2 Prvky označovania:

Výstražné slovo: Nebezpečenstvo (Dgr)

Piktogramy:

Výstražné upozornenia:

H 226: Horľavá kvapalina a pary

H 304: Môže byť smrteľný po požití a vniknutí do dýchacích ciest

H 361d: Podozrenie z poškodzovania nenarodeného dieťaťa.

H 373: Môže spôsobiť poškodenie orgánov po dlhšej a lebo opakovanej expozícii

H 315: Dráždi kožu

H 336: Môže spôsobiť ospalosť alebo závraty.

Bezpečnostné upozornenia:

P 102: Uchovávať mimo dosahu detí

P202: Nepoužívajte, kým si neprečítate a nepochopíte všetky bezpečnostné opatrenia.

P 210: Uchovávať mimo dosahu tepla /iskier/otvoreného ohňa/horúcich povrchov. Nefajčite.

P260: Nevdychujte dym/plyn/hmlu/pary/aerosóly.

P 281: Používajte predpísané osobné ochranné prostriedky

P 301+P310: PO POŽITÍ: okamžite volajte NÁRODNÉ TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM alebo lekára.

P 331: Nevyvolávajte zvracanie

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 453/2010

Dátum vydania : 16.3.2012

Dátum revízie : 9.4.2014

Názov výrobku : Riedidlo S 6005– riedidlo do náterových látok

P 302+P352: PRI KONTAKTE S POKOŽKOU: Umyte veľkým množstvom vody a mydla.

P 501: Zneškodnite obsah/nádobu bezpečným spôsobom v súlade s miestnymi predpismi.

2.4 Iná nebezpečnosť: -

ODDIEL 3: ZLOŽENIE/ INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH

3.1 Nebezpečné zložky :

Piktogramy: Xylén - zmes izomérov GHS02, GHS07, GHS08, Dgr.

toluen- GHS02, GHS07, GHS08, Dgr.

3.2 . Látky: -

3.3. Zmesi:

Názov	Koncentrácia	CAS	ES	symboly	R vety	REACH číslo	GHS klasifikácia	
Xylene ,zmes izomérov	87 - 95%	1330-20-7	215-535-7	Xn, Xi	10-20/21-38	01-2119555267-33-0000	Flam. Liq.3 Asp.Tox.1 Acute.tox.4 Acute tox4 Skin irrit.2 Eye Irrit.2 STOT SE3 STOTRE2	H226 H304 H332 H312 H315 H319 H335 H373
toluene	5 - 13%	108-88-3	203-625-9	F, Xn	11-38-48/20-63-65-67	01-2119471310-51-0016	Flam. Liq.2 Asp. Tox.1 Repr.2 Skin Irrit 2 STOT RE2 STOT SE3	H225 H304 H361d H315 H373 H336

3.3

Znenie R a S viet v bode 16

ODDIEL 4: OPATRENIA PRVEJ POMOCI

4.1 Opis opatrení prvej pomoci:

Riedidlo je dráždivé a pôsobí narkoticky. Po inhalácii nastáva sčervenanie pokožky tváre a pocitu tlaku v hlave. Pri väčšej expozícii spôsobuje opilosť. Pri chronickej expozícii sú sťažnosti na bolesti hlavy, únavu a zažívacie ťažkosti. Pri zasiahnutí očí môže výrazne poškodiť rohovku. Pri styku s pokožkou zanecháva viditeľné stopy. Ako preventívne opatrenie dodržiavať základné hygienické požiadavky. Po práci si umyť celé telo toaletným mydlom a teplou vodou. Zvlášť exponované miesta (napr. ruky) ošetriť reparačným krémom. Pri bezvedomí uložiť do stabilizovanej polohy (poloha na boku), aby nedošlo k uduseniu prípadnými zvratkami, poskytnúť umelé dýchanie a privolať lekársku pomoc.

4.2 Najdôležitejšie príznaky a účinky akútne aj oneskorené

4.2.1 Pri nadýchaní:

Príznaky: Postihnutý má bolesti hlavy, závrate a pocit opitosti, dráždenie očí, nosohltana, nevoľnosť, podráždenosť, malátnosť, narušený reakčný čas aj krátkodobá pamäť. Ďalej sú to stavy omámenia a vzrušenia a nakoniec bezvedomie, možnosť útlmu dychu a kŕče.

Prvá pomoc: Postihnutého okamžite vyniesť na čerstvý vzduch. Pri zástave dýchania poskytnúť umelé dýchanie. Postihnutého uložiť do stabilizovanej polohy (na stranu) aby sa zabránilo uduseniu zvratkami pri prípadnom zvracaní. Udržiavať v teple. Zabezpečiť rýchlu lekársku pomoc, majte „Kartu bezpečnostných údajov“ k dispozícii

4.2.2 Pri požití:

Príznaky: závisia od množstva, najprv dochádza k páľčivému pocitu v hrdle a pri väčších koncentráciách až ku gastroenteritíde, poruchy vedomia, kŕče, slinotok, zvracanie a často náhla strata vedomia, modrofialové zafarbenie sliznice a pokožky okrajových častí tela podchladenie a poruchy dýchania.

Prvá pomoc: Vypláchnite ústa vodou, ak postihnutý nedýcha treba mu poskytnúť umelé dýchanie.

Nevyvolávajte zvracanie. Ak postihnutý sám zvracia, uložiť ho do stabilizovanej polohy (na boku), aby nedošlo k uduseniu zvratkami. Ak je to potrebné zahájiť umelé dýchanie. Okamžite zabezpečiť lekárske ošetrenie.

Kartu bezpečnostných údajov majte k dispozícii.

4.2.3 Pri zasiahnutí pokožky:

Príznaky: sčervenanie pokožky, svrbenie, pálenie

Prvá pomoc: Ak prišlo k poliatiu, odstrániť znečistený odev, dôkladne umyť pokožku tečúcou vodou a mydlom.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 453/2010

Dátum vydania : 16.3.2012

Dátum revízie : 9.4.2014

Názov výrobku : Riedidlo S 6005– riedidlo do náterových látok

Pokožku dôkladne ošetriť reparačným krémom. Po poskytnutí prvej pomoci vyhľadať lekárske ošetrovanie

4.2.4 Pri zasiahnutí očí:

Príznaky: pálenie očí, slzenie

Prvá pomoc: vyplachovať oči pri otvorených viečkach pod tečúcou vodou asi 15 min. Okamžite vyhľadať lekársku pomoc.

4.3 Ďalšie údaje: Inhalácia – negatívne pôsobí na centrálny nervový systém. Pri vdychovaní môže dôjsť k narkotickým účinkom. Kontrolujte dýchanie a tepovú frekvenciu postihnutého. Pri požití a vniknutí do dýchacích ciest môže dôjsť k poškodeniu pľúc. Nevývolávajte zvracanie.

ODDIEL 5: PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1 Hasiace prostriedky:

5.1 Vhodné hasiace prostriedky:

Suchý prášok (A, B, C), CO₂, pena, rozprašovaná voda..

5.3 Nevhodné hasiace prostriedky:

Hasiaca voda.

5.4 Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zmesi:

Pri požiari vznikajú toxické splodiny, oxidy uhlíka. Pary riedidla v zmesi so vzduchom tvoria výbušnú zmes ľahšiu ako vzduch a koncentrujú sa v priehlinách a podzemných zariadeniach (kanalizáciách a pod.).

Nádrže, sudy, cisterny a skladovacie priestory v blízkosti požiaru chladiť vodnou clonou.

Zabrániť úniku hasiacej odpadovej vody do kanalizácie alebo vodných zdrojov.

5.5 Rady pre požiarnikov:

Pri zásahu používať individuálny dýchací prístroj, požiarny ochranný oblek (používa sa mimo priestoru nebezpečnej zóny), oblek proti sálavému teplu alebo tepelne ochranný oblek, v nebezpečnej zóne izolačný dýchací prístroj.

ODDIEL 6: OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLNENÍ

6.1 Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné vybavenie a núdzové postupy:

Nepovolané osoby musia okamžite opustiť ohrozené priestory. Pre únik zo zamoreného priestoru použite masku s filtrom proti organickým plynom a parám.

Miesto výronu a okolie, ktoré môže byť zasiahnuté označiť (napr. páskou) a uviesť symboly nebezpečia.

Členom zásahovej skupiny v ohrozených priestoroch sa odporúča používať izolačné dýchacie prístroje. Pokiaľ sa výron vyskytne v uzavretých priestoroch treba použiť izolačný dýchací prístroj a zabezpečiť dôkladné vetranie a vypnúť elektrické zariadenia. Masku proti organickým parám s filtrom typ A sa môže použiť ako únikový prostriedok.

6.2 Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie:

Zabrániť preniknutiu do pôdy, kanalizácie, odpadových vôd, vodných tokov a vodných nádrží. Rozliaty materiál vysať vhodným absorpčným materiálom (perlit). Pri náhodnom znečistení povrchových alebo podzemných vôd zabrániť rozšíreniu znečistenia ponornými stenami Kontaminovanú zeminu prepáliť vo vhodnej spaľovni. Zamedziť rozšíreniu pár toluénu v ovzduší napríklad skrúpaním vodnou hmlou!

6.3 Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a vyčistenie:

Pokiaľ je to možné znečistený materiál použiť na menej náročné ciele. Kontaminovaná zemina alebo perlit sa zhrnie do nepriepustných prepravných obalov a zlikvidujeme odpad ekologicky vyhovujúcim spôsobom.

Pri úniku do vôd: vyzozmieť odberateľov pitnej, úžitkovej a chladiacej vody, oznámiť udalosť požiarnikom, polícii OÚŽP. Fázu látky na hladine zachytiť vhodne umiestnenými zdržami. Povlak na vode posypať vhodným absorpčným materiálom (napr. vapex alebo perlit) a mechanicky pozbierať z hladiny.

Na pevnine: pri kontaminácii pôdy je potrebné znečistenú zeminu okamžite odstrániť do nepriepustných prepravných obalov a zlikvidovať ekologicky vyhovujúcim spôsobom.

6.4 Odkaz na iné oddiely: -

ODDIEL 7: ZA OBCHÁDZANIE A SKLADOVANIE

7.1 Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie:

V prevádzkach, v ktorých sa manipuluje s riedidlom treba zabezpečiť stále vetranie a odvod vzduchu z pracoviska a skladov pomocou technického zariadenia. Pracovisko a sklady musia byť udržiavané v čistote a únikové východy musia byť priechodné. Elektrické zariadenia a osvetlenie používať v nevybušnom prevedení. Na pracovisku sa musí pravidelne kontrolovať a vyhodnocovať pracovné prostredie na obsah pár

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 453/2010

Dátum vydania : 16.3.2012

Dátum revízie : 9.4.2014

Názov výrobku : Riedidlo S 6005– riedidlo do náterových látok

riedidla. Rozsah kontrolných meraní sa predpisuje v regionálnych právnych predpisoch. Priemerná povolená koncentrácia pár v ovzduší pozri bod 8.1. Zabrániť vzniku statickej elektriny. Používať náradie v neiskriacom prevedení. Zákaz manipulácie s otvoreným ohňom a žeravými predmetmi. Nejesť, nepiť, nefajčiť! Pri manipulácii používať všetky predpísané ochranné pracovné pomôcky.

7.2 Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkoľvek nekompatibility:

Výrobok sa skladuje v pôvodných tesne uzavretých obaloch, v suchých, krytých a dobre vetraných skladoch. Teplota skladovania sa doporučuje od 5-20°C. Prevádzkárne a sklady musia vyhovovať požiadavkám STN 75 3415. S riedidlom sa nesmú skladovať vysokohorľavé látky, oxidovadlá a výbušniny. Sklady a skladovacie priestory musia vyhovovať požiadavkám na skladovanie horľavej kvapaliny. Trieda skladovania LGK 3.A (Horľavé kvapaliny I. a II. triedy nebezpečnosti). Sklady a skladovacie priestory musia byť v súlade s vyhláškou č. 94/2004 MV SR z 12.2.2004. Skladovacie nádrže musia byť označené príslušnými symbolmi. Pre prepravu, skladovanie a manipuláciu platí STN 75 3415. Pri zaobchádzaní a skladovaní dodržiavajte zásady uvedené vo vyhláške MV SR č.96/2004 Z.z.

7.3 Špecifické konečné použitia: -

ODDIEL 8: KONTROLY EXPOZÍCIE/OSOBNÁ OCHRANA

8.1 Kontrolné parametre:

Najvyššie prípustné expozičné limity* podľa Nariadenia vlády Slovenskej republiky č.471/2011 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci.

Názov látky	NPEL priemerný ml.m ⁻³	NPEL priemerný mg.m ⁻³	NPEL krátkodobý ppm	NPEL krátkodobý mg.m ⁻³	Upozornenie
Xylén zmiešané izoméry	50	221	100	442	K
Toluén	50	192	100	384	K

Najvyššie prípustný expozičný limit (NPEL) pre chemické faktory je definovaný ako najvyššie prípustná koncentrácia chemického faktora (plynu, pary alebo hmotnostných častíc) v pracovnom ovzduší, ktorá vo všeobecnosti nemá škodlivé účinky na zdravie zamestnancov ani nespôsobí neodôvodnené obťažovanie, napríklad neprijetným zápachom, a to aj pri opakovanej krátkodobej alebo dlhodobej expozícii denne počas pracovného života. NPEL pre chemické faktory sú stanovené priemernou hodnotou a krátkodobou hodnotou.

NPEL priemerný predstavuje časovo-vážený priemer koncentrácií nameraných v dýchacej zóne za osemhodinovú pracovnú zmenu a 40-hodinový pracovný týždeň.

NPEL krátkodobý je stanovený na predchádzanie škodlivým zdravotným účinkom alebo iným neočakávaným účinkom (napr. dráždivým, žieravým, narkotickým, obťažujúcim, ovplyvňujúcim činnosť srdca a schopnosť sebazáchovy) spôsobeným krátkodobými opakovanými vrcholovými expozíciami, ktoré nie sú dostatočne kontrolované uplatňovaním osemhodinového priemerného limitu.

NPEL krátkodobý predstavuje časovo-vážený priemer koncentrácií nameraných počas 15-minútového referenčného

času, ktorému môžu byť zamestnanci exponovaní kedykoľvek v priebehu pracovnej zmeny (maximálne 4-krát za zmenu a len pri látkach so systémovým účinkom). NPEL krátkodobý nie je stropný limit ani nezávislý limit, je komplementárnou súčasťou osemhodinového priemerného limitu. Pre chemické faktory, pre ktoré je stanovený priemerný aj krátkodobý limit, musia byť dodržané obidve hodnoty. Pre chemické faktory s výraznými akútnymi dráždivými účinkami je stanovený len krátkodobý NPEL, aby boli zohľadnené zdravotné účinky vznikajúce z krátkodobej expozície.

* K – znamená, že faktor môže byť ľahko absorbovaný kožou

Biologické medzné hodnoty:

Faktor v pracovnom ovzduší	Zisťovaný faktor biologický expozičný test	Biologická medzná hodnota BMH				Vyšetrovaný materiál	Čas odberu vzorky
Xylén všetky izoméry	xylén	1,5 mg.l ⁻¹	14,5 μmol.l ⁻¹	-	-	K	b
	Suma kyselín 2,3,4-metylhippurových	2000 mg.l ⁻¹	10355 μmol.l ⁻¹	1334 mg.g ⁻¹ keratínu	781 μmol.mmol ⁻¹ kerat.	M	b
toluén	toluén	1 mg.l ⁻¹	11 μmol.l ⁻¹	-	-	K	b
	o-krezol	3 mg.l ⁻¹	30 μmol.l ⁻¹	2 mg.g ⁻¹ keratínu	2 μmol.mmol ⁻¹ kerat.	M	c, b
	Kyselina hippurová	2500 mg.l ⁻¹	1400 μmol.l ⁻¹	1600 mg.g ⁻¹ keratínu	1000 μmol.mmol ⁻¹ kerat	M	b

BMH, rovnako ako aj najvyššie prípustné expozičné limity (NPEL) vychádzajú z prípustných hodnôt členských štátov, najmä nemeckých (BAT –

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 453/2010

Dátum vydania : 16.3.2012

Dátum revízie : 9.4.2014

Názov výrobku : Riedidlo S 6005– riedidlo do náterových látok

Biologischer Arbeitsstoff-Toleranz-Wert, BLW – Biologischer-Leit Wert). Sú odvodené z dostupných toxikologických a medicínskych vedeckých poznatkov a odporúčaných metód Vedeckého výboru pre expozičné limity pri Európskej komisii (SCOEL). Indikujú, že pri týchto koncentráciách nebude poškodené zdravie osôb exponovaných najviac 8 hodín denne a 40 hodín týždenne na úrovni príslušných NPEL pri inhalačnej expozícii.

Biologicky medzné hodnoty sa zisťujú v krvi (K) alebo v moči (M). Čas odberu - písmeno b znamená koniec expozície alebo pracovnej zmeny, písmeno c – pri dlhodobej expozícii: po viacerých pracovných zmenách., písmeno d – pred nasledujúcou pracovnou zmenou.

BMH je vyjadrená:

– v mg (g, mol, mmol) zisťovaného faktora na 1 liter moču štandardnej hustoty 1,024 g/cm³ pri teplote 20 °C,

– v mg (g, mol, mmol) zisťovaného faktora na 1 liter krvi,

– v g (mol, mmol) kreatinínu v moči prepočítaný na obsah kreatinínu 1,50 g.l-1 moču, resp. 13,26 mmol.l-1 moču. Fyziologický rozsah hodnôt kreatinínu je 0,848 – 2,092 g.l-1 moču (resp. 7 – 18 mmol.l-1) pri 24-hodinových vzorkách moču. Pri profesionálnej expozícii a odberoch močov po skončení zmeny (kratšie ako 24-hodinové vzorky močov) sú odporúčané hodnoty kreatinínu v moči 0,5 – 2,5 g.l-1 moču (resp. 4,86 – 22,54 mmol.l-1 moču) (Deutsche Forschungsgemeinschaft List of MAK and BAT Values 2009, Commission for the Investigation of Health Hazards of Chemical Compounds in the Work Area Report No. 45, p. 201)

8.2 Kontroly expozície:

DNEL Xylén:

DNEL inhalačný (akútny / krátkodobý): izoméry xylénu > 45% = 442 mg / m³, ethylbenzen <55% = 289 mg / m³

DNEL inhalačný (dlhodobý): izoméry xylénu > 45% = 221 mg / m³, ethylbenzen <55% = 77 mg / m³

DNEL dermálna (Long-Term): izoméry xylénu > 45% = 3182 mg / na kg telesnej hmotnosti / deň;

ethylbenzen <55% = 180 mg / na kg telesnej hmotnosti / deň

DNEL pre širokou verejnosť

Inhalačný DNEL (Akútny/ krátkodobý): izoméry xylénu >45% = 260 mg/m³ ; ethylbenzen <55% = 174 mg/m³

Inhalačný DNEL (Dlhodobý) : izoméry xylénu >45% = 65.3 mg/m³ ; ethylbenzen <55% = 14.8 mg/m³

Dermálna DNEL (Dlhodobý) : izoméry xylénu >45% = 1872 mg/ na kg telesnej hmotnosti /deň

ethylbenzen <55% = 108 mg/ na kg telesnej hmotnosti/deň

Orálny DNEL (Dlhodobý): izoméry xylénu >45% = 12.5 mg/ na kg telesnej hmotnosti/deň

ethylbenzen <55% = 1.6 mg/ na kg telesnej hmotnosti/deň

PNEC

PNEC voda (sladkovodný/morská voda): 0.327 mg/L

PNEC sediment (sladkovodný/morská voda): 12.46 mg/ na kg suchej hmotnosti sedimentu

DNEL TOLUÉN:

Akútne - systémové účinky Inhalácia 226 mg / m³

Akútne - miestne účinky Inhalácia 226 mg / m³

Dlhodobé - systémové účinky Kožné 226 mg / kg telesnej hmotnosti / deň

Dlhodobá - systémové účinky inhalácie 56,5 mg / m³

Dlhodobé - systémové účinky ústnej 8,13 mg / kg telesnej hmotnosti / deň

Dlhodobá - miestne účinky inhalácie 56,5 mg / m³

PNEC TOLUÉN:

PNEC voda (sladkovodné toky / morská voda / občasné uvoľnenie): 0,68 mg / l

PNEC sediment (sladkovodné toky/ morská voda): 16,39 mg / kg sušiny sedimentu

PNEC STP: 13,61 mg / l

PNEC pôda: 2,89 mg / kg pôdy

8.2.1 Primerané technické zabezpečenie:

Na pracovisku nesmú byť ľahko zápalné látky a iné nebezpečné zdroje požiaru. Musia byť k dispozícii hasiace prístroje. Zvláštne opatrenia: nesmie sa používať obuv s kovaním a klincami, používať len koženú obuv, ktorá nevytvára statický elektrický náboj. Pri manipulácii používať nástroje z neiskracích materiálov. Zabrániť kontaktu s pokožkou a sliznicami.

8.2.2 Individuálne ochranné opatrenia:

Po ukončení akejkoľvek činnosti so zmesou je nutné dodržiavať všetky základné hygienické pravidlá, ruky dôkladne umyť vodou, mydlom a ošetriť regeneračným krémom. Čistenie pracovných odevov zabezpečuje zamestnávateľ s príslušnou chemickou čistiarnou. Pôsobí narkoticky, poškodzuje nervovú sústavu, vstrebáva sa pokožkou. Riedidlo sa musí skladovať mimo dosah detí. Pri práci používajte ochranné pracovné prostriedky.

a.) Ochrana dýchacích ciest:

Pri dostatočnom odsávaní a vetraní vzniknutých pár a dodržaním limitov expozície nie je potrebná špeciálna ochrana. Pri prekročení limitov sa používa izolačný dýchací prístroj, maska s filtrom proti organickým parám Filter A2AX (hnedá farba), proti organickým plynom a parám nízko vriacich organických látok s bodom varu pod a nad 65°C (cyklohexán, dietyléter, izobután, acetón, toluén, xylény).

b.) Ochrana rúk:

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 453/2010

Dátum vydania : 16.3.2012

Dátum revízie : 9.4.2014

Názov výrobku : Riedidlo S 6005– riedidlo do náterových látok

Na ochranu rúk sa používajú ochranné rukavice z materiálu VITON s dobou prieniku 480 minút a hrúbkou 0,5 až 0,65 mm, ktorý je odolný proti účinkom riedidla. Nesmie vytvárať elektrický náboj. Odporúča sa ochranný krém na ruky.

c.) Ochrana zraku:

Na ochranu očí sa používajú tesne priliehajúce okuliare, odolné chemikáliám, ochranný štít

d.) Ochrana kože:

Keprový pracovný ochranný oblek resp. špeciálny ochranný overal, antistatická obuv, plátená alebo pogumovaná zástera. Pracovník nesmie použiť na oblečenie materiál vyvolávajúci elektrický statický náboj.

8.2.2 Kontroly environmentálnej expozície: Zamedziť úniku zmesi do vody a pôdy. Postupovať v súlade s platnými predpismi pre ochranu ovzdušia a vôd.

ODDIEL 9: FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach:

Vzhľad:

číra bezfarebná alebo slabo nažltlá kvapalina typický po použitých surovinách

Zápach:

nestanovuje sa

pH:

136,2 – 144,5°C (xylén)

Teplota varu/destilačný rozsah:

18 – 32°C (xylén)

Teplota vzplanutia:

horľavá kvapalina

Horľavosť (tuhá látka, plyn):

40,5 ml/m³/180°C (xylén)

Výbušné vlastnosti: dolná hranica

225 ml/m³/180°C (xylén)

Horná hranica

Oxidačné vlastnosti:

nestanovené

Tlak pár:

nestanovené

Relatívna hustota:

-

Hustota pri 20°C:

-

Rozpustnosť:

0,860 – 0,875 g/cm³

Rozpustnosť vo vode:

-

Rozdeľovací koeficient: n-oktanol/voda

146 -190,7 mg/l/25°C (xylén)

Viskozita:

xylén log Kow 3,12 – 3,20; toluén log Kow 2,73

Hustota pár:

nestanovené

Rýchlosť odparovania:

nestanovené

9.2 Iné informácie:

Teplota vznietenia:

nestanovené

432 - 528°C

ODDIEL: 10. STABILITA A REAKTIVITA

10.1.Reaktivita:

Riedidlo sa odparuje aj pri teplote okolia, vzniknuté pary sú nebezpečné pri inhalácii a v zmesi so vzduchom sú výbušné. Prudko reaguje so silnými oxidačnými činidlami.

10.2 Chemická stabilita: Termický rozklad: pri bežnom použití stála kvapalina.

10.3 Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť:

Treba sa vyhnúť vytvoreniu koncentrácie v medziach výbušnosti. Zabráňte skladovaniu na priamom slnečnom svetle a v blízkosti vykurovacích telies.

10.4 Možnosť nebezpečných reakcií:

Nebezpečné reakcie: žiadne

Spontánna polymerizácia: nepolymerizuje

10.5 Nekompatibilné materiály:

-žeravé materiály, silné oxidačné činidlá, silné kyseliny, Xylény po dlhšom pôsobení narušujú gumu, táto mäkne a rozkladá sa.

10.6 Nebezpečné produkty rozkladu:

Výpary môžu tvoriť so vzduchom výbušnú zmes

Nebezpečné splodiny rozkladu: pri predpísanom skladovaní žiadne

Pri horení vznikajú: oxidy uhlíka, dym

ODDIEL 11: TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 453/2010

Dátum vydania : 16.3.2012

Dátum revízie : 9.4.2014

Názov výrobku : Riedidlo S 6005– riedidlo do náterových látok

11.1 Toxikologické testy, akútna toxicita, kožná dráždivosť a očná dráždivosť: pre Riedidlo neboli stanovené

11.2 **Toxikologické informácie o jednotlivých zložkách (látkach) obsiahnutých v prípravku, riedidle**

Xylén

Orálna toxicita: Pri požití xylénu dochádza k pocitu pálenia a bolesti v brušnej oblasti, ak dôjde k aspirácii, môže sa vyvinúť chemická pneumonitída a pľúcny edém. Môže sa vyskytnúť reverzibilná hepatotoxicita a glykozúria. Požitie xylénu vedie k intoxikácii.

LD50 potkan: Xylén: 10 ml/kg.

LD50 potkan: Xylén: 4,3 g/kg . LD50 myš: Xylén: 1590 mg/kg.

Inhalačná toxicita: Veľmi vysoké koncentrácie xylénu zapríčinia progresívnu inhibíciu CNS, ktorá ústi do kómy, útlmu dýchania a nakoniec dochádza k nedokrveniu mozgového tkaniva a smrti. Vysoké koncentrácie vyvolajú kómu s útlmom dýchania, narušia funkciu obličiek a vedú k poškodeniu pečene. Pri nízkych konc. dochádza k podráždeniu očí, nosohltanu, objavuje sa nevoľnosť, podráždenosť, malátnosť, narušený reakčný čas aj krátkodobá pamäť. Výpary xylénu môžu vyvolať závrat, bolesti hlavy, nauzeu, pomätenosť.

LC50 potkan: Xylén: 8 000 ppm/4h . LC50 myš: Xylén: 3 907 ppm/6h.

Pri inhalácii o-xylénu dochádza k poruchám pamäti, nálady, rovnováhy a spánku spolu s bolesťami hlavy a nechutenstvom. IDLH pre xylén je 900 ppm.

Dermálna toxicita: Xylén sa môže absorbovať cez kožu a vyvolať intoxikáciu. Pri predĺženom kontakte xylénu s pokožkou sa môže vyvinúť dermatitída. Kontakt s očami: Výpary a xylén v kvapalnej forme pôsobia dráždivo na oči a membrány.

Oneskorené a chronické účinky

Dlhodobá expozícia xylénu vedie k poškodeniu CNS -vyvinie sa chronická toxická encefalopatia s funkčnými poruchami mozgu, môže dôjsť aj k poškodeniu obličiek.

Alergia: Netestovaná.

Karcinogenita: Z pokusov na zvieratách vyplýva, že xylén nemá mutagénne vlastnosti (6).

Mutagenita: Test OECD 471 *Test pomocou baktérií Salmonella typhimurium (Amesov test)* výrobok nevykazuje mutagénne vlastnosti v koncentrácii 20 µl/ml

Reprodukčná toxicita: Pokusy na zvieratách ukazujú, že expozícia počas gravidity vedie k zníženiu hmotnosti plodu a k oneskorenej osifikácii.

Narkóza: Netestovaná.

NOAEL – 250 mg/kg/deň

LOAEL – 500 mg/kg/deň

Toluén:

Orálna toxicita: Požitie toluénu vyvolá nauzeu, zvracanie, stratu vedomia.

LD50 potkan: Toluén: 636 mg/kg. LD50 (potkan) je 2,6 až 7,5 g.kg-1.

Stredná smrtiaca dávka pre človeka, perorálne je 0,05 g.kg-1.

Inhalačná toxicita: Toluén pôsobí na centrálny nervový systém, vyvoláva poruchu koordinácie, ataxiu, bezvedomie a prípadne smrť. Pri nižších koncentráciách vyvolá závrat, rozjarenosť, pomätenie. IDLH pre toluén je 500 ppm. LC50 myš: Toluén: 400 ppm/24h .

LC50 potkan: Toluén: 49 000 mg/m³/4h. Pary toluénu pôsobia dráždivo a narkoticky. Koncentrácia 200 mg.kg-1 toluénu po dobu osem hodí spôsobuje u človeka ľahkú narkózu, pri 600 až 800 mg.kg-1 sú narkotické účinky silné

LC50/6hod/potkan: 5879 ppm (IUCLID Data Sheet)

LC50/4hod/potkan: 28,1 mg/l (IUCLID Data Sheet)

Dermálna toxicita: Toluén spôsobuje odmastenie pokožky a následné vysušenie a popraskanie

LD50/ králik: 12124 mg/kg (IUCLID Data Shet)

Oneskorené a chronické účinky

Orálna toxicita toluénu bola sledovaná v subchronickej štúdii (13 týždňov), v ktorej bol toluén podávaný žalúdočnou sondou potkanom F344, boli vyhodnotené zmeny v hmotnosti pečene a obličiek. Na základe týchto údajov bola stanovená hodnota NOAEL: 312 mg/kg (konvertovaná na 223 mg/kg/deň) a LOAEL: 625 mg/kg (konvertovaná na 446 mg/kg/deň). V 2-ročnej chronickej inhalačnej štúdii bola stanovená LOAEL: 600 ppm, bola pozorovaná degenerácia epitelu nosa u potkana sekundárnu infekciu. LD50 králik: Toluén: 14,1 ml/kg.

Alergia: Netestovaná.

Karcinogenita: Neexistujú údaje o karcinogénnych vlastnostiach toluénu pre ľudí a výsledky testov na zvieratách sú nedostatočné

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 453/2010

Dátum vydania : 16.3.2012

Dátum revízie : 9.4.2014

Názov výrobku : Riedidlo S 6005– riedidlo do náterových látok

Mutagenita: V testoch mutagenity toluén nepreukázal pozitívne účinky.

Reprodukčná toxicita: Pokusy na zvieratách naznačujú, že toluén môže negatívne vplyvať na reprodukciu aj u ľudí.

Narkóza: Netestovaná.

ODDIEL 12: EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

12.1 Toxicita: Riedidlo S 6005 škodí životnému prostrediu, vo vode môže zanechať trvalé nepriaznivé zmeny. S vodou sa prakticky nemieša. Zostáva na povrchu vody a za nepriaznivých podmienok môže na hladine vytvoriť výbušnú zmes so vzduchom. Na povrchu vodných plôch vytvára súvislú vrstvu čím zabraňuje rozpúšťaniu kyslíka vo vode a tým spôsobuje úhyn vodných živočíchov. Môže kontaminovať pôdu a vodu a môže dôjsť k poškodeniu fauny a flóry.

12.2 Perzistencia a degradovateľnosť:

oxidácia- nie je stanovená

hydrolýza- nie je stanovená

polčas rozpadu- nie je stanovený

Odbúranie látky alebo jej zložiek v čističkách odpadových vôd je možné za použitia špeciálnych metód.

12.3 Bioakumulačný potenciál

Pre výrobok nebol stanovený.

12.4 Mobilita:

nie je stanovená

povrchové napätie- nie je stanovené

absorpcia- nie je stanovená

desorbcia- nie je stanovená

12.5 Výsledky posúdenia PBT a PvB: -

12.6 Iné nepriaznivé účinky:

Toxicita xylén

Jedovatosť pre ryby: Xylén: 96h LC50 = 16,9 ppm (Carassius auratus)

96h LC50 = 26,7 mg/l (Pimephales promelas - statický test)

96h LC50 = 20,9 mg/l (Lepomis macrochirus - statický test)

96h LC50 = 34,7 mg/l (Poecilia reticulata - statický test)

Pohyblivosť: Predpokladá sa, že xylén bude mať miernu až vysokú mobilitu v pôde, o-xylén má na základe experimentálne zistených hodnôt Koc (koeficient pôdnej sorpcie): 48 až 129 vysokú mobilitu v pôde, m-xylén má merané hodnoty Koc = 166 a 182, ktoré naznačujú miernu pohyblivosť v pôde, p-xylén na základe hodnôt Koc 246 a 540 bude mať miernu pohyblivosť v pôde, etylbenzén miernu (Koc=520) pohyblivosť v pôde.

Stálosť a odbúrateľnosť: V pôde a vo vodnom prostredí meta a para izoméry xylénu sú ľahko biodegradované v širokej škále aeróbnych aj anaeróbnych podmienok, ale orto izomér je perzistentnejší. Podľa literatúry sa uvádza nasledujúca rozložiteľnosť stanovená na báze biochemickej spotreby kyslíka: pre o-xylén: 57 %, pre m-xylén 80 %, pre p-xylén 74 %.

Bioakumulačný potenciál: Predpokladá sa, že schopnosť biokoncentrácie xylénu je nízka. Biokoncentrácia o-xylénu vo vodných organizmoch je nízka na základe meraných hodnôt BCF (biokoncentračný faktor) od 6 do 21, u m-xylénu je tiež nízka na základe meraných hodnôt BCF 6 až 23,4, u p-xylénu meraná hodnota BCF 15 poukazuje tiež na nízku schopnosť biokoncentrácie, u etylbenzenu meraný BCF od 0,67 do 15 naznačuje, že možnosť biokoncentrácie vo vodných organizmoch je nízka.

Pri uvoľnení xylénu do ovzdušia, hodnota tlaku pár 7,99 mm Hg pri 25 °C naznačuje, že bude existovať v ovzduší výlučne vo forme pary. Parná fáza bude degradovaná reakciou s fotochemicky produkovanými

Toxicita toluén

Toluén je vo vysokých koncentráciách nebezpečný pre vodné organizmy.

Jedovatosť pre kôrovce: Toluén 48h LC50 = 313 mg/l (Daphnia magna).

Jedovatosť pre ryby: Toluén 96h LC50 = 34 mg/l (Pimephales promelas).

96h LC50 = 59 mg/l (Lebistus reticulatus).

Pohyblivosť: Predpokladá sa, že toluén bude mať strednú až vysokú mobilitu v pôde. Na základe stanovených hodnôt Koc (koeficient pôdnej sorpcie) 37 - 178 pre rôzne typy zemín a pri rôznej hodnote pH, sa dá predpokladať stredná až vysoká pohyblivosť v pôde.

Stálosť a odbúrateľnosť: Toluén je ľahko degradovateľný v štandardných testoch biodegradability za použitia inokula. Polčas biodegradácie v rôznych druhoch pôd sa uvádza od niekoľkých hodín až 71 dní.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 453/2010

Dátum vydania : 16.3.2012

Dátum revízie : 9.4.2014

Názov výrobku : Riedidlo S 6005– riedidlo do náterových látok

Podľa literatúry je pre toluén rozložiteľnosť stanovená na báze biochemickej spotreby kyslíka: 53 % . Uvoľnením do ovzdušia s hodnotou tlaku pár 28,4 mm Hg pri 25°C bude toluén existovať v ovzduší vo forme pary. Táto parná fáza sa degraduje reakciou s fotochemicky produkovanými hydroxylovými radikálmi, nitrátovými radikálmi a molekulami ozónu s polčasom rozkladu tri dni. Pri uvoľnení do pôdy sa predpokladá stredná až vysoká pohyblivosť s vysokou odpariteľnosťou z povrchu pôdy a vody .

Bioakumulačný potenciál: Toluén má BCF od 16 do 90, čo je nízka až stredná schopnosť biokoncentrácie

ODDIEL 13: OPATRENIA PRI ZNEŠKODNENÍ

13.1 Zaradenie látky/prípravku podľa katalógu odpadov:

Druh odpadu	Názov	Kategória	Spôsoby zneškodnenia
14 06 03	iné rozpúšťadlá a zmesi rozpúšťadiel	N - nebezpečný	D10 - Spaľovanie na pevnine

Odpadové kódy sú odporúčania založené na plánovanom použití tohoto výrobku. Na základe špecifických podmienok používateľa pre používanie a likvidáciu môžu byť pridelené ďalšie odpadové kódy, podľa určitých okolností.

Nebezpečné vlastnosti odpadov: H3-A vysoká horľavosť, H5 škodlivosť (zákon č. 409/2006)

Y – Kód nebezpečných odpadov: Y 6 Odpady z výroby, prípravy a použitia organických rozpúšťadiel

13.2 Zaradenie rozliatej látky/ zmesi v absorbente podľa katalógu odpadov:

Druh odpadu	Názov	Kategória	Spôsoby zneškodnenia
15 02 02	Absorbenty, filtračné materiály (vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných), handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N(nebezpečný)	D10 - Spaľovanie na pevnine

13.4 Zaradenie znečistených obalov:

Druh odpadu	Názov	Kategória	Spôsoby zneškodnenia
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N - nebezpečný	D 10 – Spaľovanie na pevnine

13.5 Odkazy na právne normy:

Súvisiace právne predpisy:

Zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmenách a doplnení niektorých zákonov

Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z.z., v znení neskorších predpisov, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov

Vyhláška MŽP SR č. 234/2001 o zaradení odpadov do Zeleného zoznamu odpadov, Žltého zoznamu odpadov a Červeného zoznamu odpadov a o vzoroch dokladov požadovaných pri preprave odpadov, v znení zmien a doplnkov

Zákon č. 409/2006 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 119/2010 o obaloch

ODDIEL 14: INFORMÁCIE O DOPRAVE

14.1 Číslo OSN: UN číslo 1263

14.2 Správne expedičné označenie OSN:

ADR: FARBE PRÍBUZNÝ MATERIÁL

RID: PRÍSLUŠENSTVO FARIEB

Všeobecné informácie:

Riedidlo sa prepravuje v železničných cisternách a autocisternách, oceľových alebo pozinkovaných 200 l sudoch, v plechových obaloch, 1 l plechovkách a 0,5 l sklenených fľašiach.

14.3 Trieda nebezpečnosti pre dopravu:

UN kód	Klasifikačný kód	Identifikačné číslo nebezpečnosti	Bezpečnostná značka	Bezpečnostný symbol
1263	F1	30	3	

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) Č. 1907/2006 453/2010

Dátum vydania : 16.3.2012

Dátum revízie : 9.4.2014

Názov výrobku : Riedidlo S 6005– riedidlo do náterových látok

14.4 Obalová skupina: III

14.5 Nebezpečnosť pre životné prostredie: nie

IMGD – námorná doprava: Neuskutočňuje sa

ICAO/IATA – letecká doprava: Neuskutočňuje sa

Látka znečisťujúca more: -

14.6 Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa:

Zvláštne nariadenia: 163,640E,650

Vyňaté množstvo: E1

Prepravná kategória: 3

Kód obmedzenia pre tunely: D/E

Obmedzené množstvo: 5L

14.7 Doprava hromadného nákladu podľa prílohy II k dohovoru MARPOL 73/78 a Kódexu IBC: -

ODDIEL 15: REGULAČNÉ INFORMÁCIE

15.1 Nariadenia/právne predpisy špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a životného prostredia:

Obmedzenia v zmysle prílohy XVII, Nariadenia (ES) č. 552/2009 k Nariadeniu EP 1907/2006:

Riziká: nebezpečná látka, R10, R20/21

Obmedzenia podľa prílohy XVII, bodov: 3, 30, 40.

Obmedzenia podľa bodu 3:

1. Nesmú byť použité:

-v dekoratívnych výrobkoch určených na vytváranie svetla alebo farebných efektov na základe rozdielných fáz, napríklad v dekoratívnych lampách a popolníkoch,

-v trikových a žartovných predmetoch,

-v hrách pre jedného alebo viacerých účastníkov ani v žiadnom výrobku určenom na tento účel, a to ani v prípade, že sa tento vyznačuje dekoratívnymi prvkami.

2. Výrobky, ktoré nie sú v súlade s odsekom 1, sa nesmú uviesť na trh.

3. Nesmú sa uviesť na trh v prípade, že obsahujú farbivo, pokiaľ sa to nevyžaduje na daňové účely, ani arómu, ani oboje, ak:

-hrozí nebezpečenstvo ich vdýchnutia a sú označené R65 alebo H304 a

-môžu byť použité ako náplň do dekoratívnych svietidiel a

-sú zabalené v krabiciach s kapacitou do 15 litrov.

4. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie iných ustanovení Spoločenstva týkajúcich sa klasifikácie, balenia a označovania látok a zmesí, musia dodávatelia pred uvedením daného výrobku na trh zabezpečiť, aby bolo balenie látok a zmesí uvedených v odseku 3, v prípade, že sa majú používať ako lampy, označené viditeľne, čitateľne a nezmazateľne takto:

„Lampy plnené touto kvapalinou uchovávajú mimo dosahu detí.“

SK L 164/10 Úradný vestník Európskej únie 26.6.2009.

Obmedzenia podľa bodu 30:

Bez toho, aby boli dotknuté iné časti tejto prílohy sa na položky 28 až 30 vzťahuje toto:

1. Nesmú sa uviesť na trh ani použiť:

-ako látky, -ako zložky iných látok, alebo

-v zmesiach, s určením pre širokú verejnosť, ak sa ich jednotlivá koncentrácia v látke alebo zmesi rovná alebo je vyššia ako:

-buď príslušný špecifický koncentračný limit uvedený v časti 3 prílohy VI k nariadeniu (ES) č. 1272/2008, alebo

-príslušná koncentrácia určená v smernici 1999/45/ES.

Bez toho, aby bolo dotknuté vykonávanie iných ustanovení Spoločenstva týkajúcich sa klasifikácie, balenia a označovania nebezpečných látok a zmesí, musia dodávatelia pred uvedením na trh zabezpečiť, aby bolo na obale týchto látok a zmesí viditeľné, čitateľné a nezmazateľné označenie:

„Len na odborné použitie“.

2. Na základe výnimky sa odsek 1 nevzťahuje na:

a) humánne alebo veterinárne lieky vymedzené v smernici 2001/82/ES a smernici 2001/83/ES;

b) kozmetické výrobky vymedzené v smernici 76/768/EHS;

c) tieto motorové palivá a ropné produkty:

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 453/2010

Dátum vydania : 16.3.2012

Dátum revízie : 9.4.2014

Názov výrobku : Riedidlo S 6005– riedidlo do náterových látok

-motorové palivá, ktoré upravuje smernica 98/70/ES,

-výrobky z minerálnych olejov určené ako palivo do mobilných alebo stacionárnych spaľovacích zariadení,

-palivá predávané v uzavretých obaloch (napr. fľaše so skvapalneným plynom);

d) umelecké farby, ktoré upravuje smernica 1999/45/ES. SK L 164/20 Úradný vestník Európskej únie.

Obmedzenia podľa bodu 40:

1. Nesmú sa použiť ako látky alebo v zmesiach v aerosólových rozprašovačoch určených pre širokú verejnosť na zábavné a ozdobné účely, ako napr.

-kovový lesk určený hlavne na ozdobné účely,

-umelý sneh a inovať,

-žartovné vankúšiky,

-aerosóly vytvárajúce bláznivé stuchy,

-imitácie exkrementov,

-trúbky na zábavné stretnutia a večierky,

-dekoratívne vločky a peny,

-umelé pavučiny,

-páchnuce bomby.

2. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie iných ustanovení Spoločenstva o klasifikácii, balení a označovaní látok, musia dodávatelia pred uvedením na trh zabezpečiť, aby bol na obaloch takýchto aerosólových rozprašovačov uvedený viditeľne, čitateľne a nezmazateľne nápis:

„**Len na odborné použitie.**“

3. Na základe výnimky sa odseky 1 a 2 nevzťahujú na aerosólové rozprašovače uvedené v článku 8 ods. 1a smernice Rady 75/324/EHS (**).

4. Aerosólové rozprašovače uvedené v odsekoch 1 a 2 sa nesmú uviesť na trh, pokiaľ nespĺňajú uvedené požiadavky.

Súvisiace vnútroštátne normy a právne predpisy:

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 453/2010

Dátum vydania : 16.3.2012

Dátum revízie : 9.4.2014

Názov výrobku : Riedidlo S 6005– riedidlo do náterových látok

Zákon č. 67/2010 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch.

Výnos MH SR č. 3/2010 na vykonanie zákona č. 67/2010 o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 219/2003 Z.z. o zaobchádzaní s chemickými látkami, ktoré možno zneužiť na nezákonnú výrobu omamných a psychotropných látok a o zmene zákona č. 455/1991 zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Vyhláška č. 94/2004 MV SR z 12.2.2004, ktorou sa ustanovujú technické podmienky na protipožiaru bezpečnosť pri výstavbe a pri udržiavaní stavieb.

Vyhláška č. 96/2004, ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov

Nariadenie vlády SR č. 356/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom.

Vyhláška MH SR č. 275/2004, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 67/2002 Z.z., ktorou sa vydáva zoznam vybraných chemických látok a vybraných chemických prípravkov, ktorých uvedenie na trh a používanie je obmedzené alebo zakázané, v znení vyhlášky č. 180/2003 Z.z.

Vyhláška č. 101/2004, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MH SR č. 349/2003, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 219/2003 Z.z.

Výnos MH SR č. 2/2005

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES Železničný prepravný poriadok ŽPP/N a doplňujúce ustanovenia a prílohy k nemu.

Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí.

Nariadenie vlády SR č.300/2007 ktorým sa mení nariadenie vlády SR č. 355/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci.

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006

NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 790/2009, ktorým sa na účely prispôsobenia technickému a vedeckému pokroku mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí

Nariadenie (ES) č. 552/2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH), pokiaľ ide o prílohu XVII.

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 453/2010 ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH)

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 689/2008 o vývoze a dovoze nebezpečných chemikálií

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 196/2010, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 689/2008 o vývoze a dovoze nebezpečných chemikálií

NARIADENIE VLÁDY SR č.471/2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č.

355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 300/2007 Z. z.

15.2 Hodnotenie chemickej bezpečnosti: nevykonané

ODDIEL 16: INÉ INFORMÁCIE

16.1 Úplné znenie R viet a S viet a H a P upozornení surovín::

R 10 – Horľavý

R 22 – Škodlivý po požití.

R 20/21- Škodlivý pri vdýchnutí a pri kontakte s pokožkou.

R38 - Dráždi pokožku

R 48/20 – Škodlivý, nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia dlhodobou expozíciou vdýchnutím.

R 63 – Možné riziko poškodenia nenarodeného dieťaťa

R 65 – Škodlivý, po požití môže spôsobiť poškodenie pľúc

R 66- Opakovaná expozícia môže spôsobiť vysušenie alebo popraskanie pokožky.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 453/2010

Dátum vydania : 16.3.2012

Dátum revízie : 9.4.2014

Názov výrobku : Riedidlo S 6005– riedidlo do náterových látok

R 67- Pary môžu spôsobiť ospalosť a závrat.

S 2 – Uchovávajte mimo dosahu detí.

S 16 – Uchovávajte mimo dosahu zdrojov zapálenia – Zákaz fajčenia.

S 23 – Nevdychujte pary a aerosóly.

S 24/25 – Zabráňte kontaktu s pokožkou a očami

S 25 – Zabráňte kontaktu s očami

S 45 - V prípade nehody alebo ak sa necítite dobre, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc (ak je to možné ukážte označenie látky alebo prípravku).

S 36/37 - Noste vhodný ochranný odev a rukavice.

S 46 – V prípade požitia, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte obal alebo označenie

S 61 – Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia. Oboznámte sa so špeciálnymi inštrukciami, Kartou bezpečnostných údajov.

S 62 – Pri požití nevyvolávať zvracanie; okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte obal alebo označenie

H225: Veľmi horľavá kvapalina a pary

H226: Horľavá kvapalina a pary

H304: Môže byť smrteľný po požití a po vniknutí do dýchacích ciest

H312: Škodlivý pri kontakte s pokožkou

H315: Dráždi kožu

H319: Spôsobuje vážne podráždenie očí

H332: Škodlivý pri vdýchnutí.

H335: Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

H336: Môže spôsobiť ospalosť a závraty

H373: Môže spôsobiť poškodenie orgánov po dlhšej a lebo opakovanej expozícii

H361d: Podozrenie z poškodzovania nenarodeného dieťaťa

P201: Pred použitím sa oboznámte s osobitnými pokynmi.

P210: Uchovávajte mimo dosahu tepla /iskier/otvoreného ohňa/horúcich povrchov. Nefajčite.

P233: Nádobu uchovávajte tesne uzavretú

P261: Zabráňte vdychovaniu prachu/dymu/plynu/hmly/pár/aerosólov.

P273: Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia.

P271: Používajte iba na voľnom priestranstve alebo v dobre vetranom priestore.

P280: Noste ochranné rukavice/ochranný odev/ochranné okuliare/ochranu tváre.

P281: Používajte predpísané osobné ochranné prostriedky.

P301+310: PO POŽITÍ: okamžite zavolajte NÁRODNÉ TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM alebo lekára.

P303+P361+P353: PRI KONTAKTE S POKOŽKOU (alebo vlasmi): Odstráňte /vyzlečte všetky kontaminované časti odevu. Pokožku ihneď opláchnite vodou/sprchou.

P304+341: PO VDÝCHNUTÍ: Pri dýchacích ťažkostiach presuňte postihnutého na čerstvý vzduch a uložte do oddychovej polohy, ktorá bez pohybu umožní pohodlné dýchanie.

P405: Uchovávajte uzamknuté.

P403+233: Uchovávajte na dobre vetranom mieste. Nádobu uchovávajte tesne uzavretú.

P501: Zneškodnite obsah/nádobu podľa platných predpisov o nakladaní s nebezpečnými odpadmi.

16.2 Odporúčania na odbornú prípravu:

Pracovníci, ktorí s výrobkom pracujú pravidelne a noví pracovníci musia absolvovať školenia a musia prechádzať r úvodným školením o rizikách a prevencii a ako sa majú správať, aby neohrozili seba a iných. Rozsah a cyklus školenia určujú regionálne predpisy o toxických látkach.

16.3 Odporúčané obmedzenia z hľadiska použitia:

V karte bezpečnostných údajov sú uvedené údaje, ktoré boli k dispozícii ku dňu spracovania tohoto dokumentu. Údaje nenahrádzajú kvalitatívnu špecifikáciu výrobku. Vzťahujú sa na konkrétny výrobok a nemusia platiť už pri jeho ďalšom zmiešaní s inými látkami. Odberateľ by sa mal sám presvedčiť o tom, či všetky tieto údaje sú totožné s regionálnymi, právnymi a inými normatívnymi a dokumentmi a či sú vhodné pre jeho použitie.

16.4 Zdroje údajov:

Požiarnie a bezpečnostné technické hodnoty nebezpečných látok – autorský kolektív DR. Rer. nat. Hans – Dieter Stenleiter; Prehľad priemyselovej toxikológie. Organické látky, autor Ing. Jozef Marhold CS.c.

Buchancová, J. a kol: Pracovné lekárstvo a toxikológia; Vohlídal, Julák, Štulík: Chemické a analytické tabuľky

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) Č. 1907/2006 453/2010

Dátum vydania : 16.3.2012

Dátum revízie : 9.4.2014

Názov výrobku : Riedidlo S 6005– riedidlo do náterových látok

IRIS – Integrated Risk Information System

ESIS – IUCLID Data Sheet

OECD SIDS, RAR

REACHCENTRUM

ChemDat MERCK

16.5 Použité legendy, skratky a akronymy:

ADR - Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí

BOD - Biologická spotreba kyslíka (BSK)

COD – Chemická spotreba kyslíka (CHSK)

CAS - Chemical Abstracts Registry Service

EC – EINECS - Európsky zoznam existujúcich komerčných (chemických) látok

KBÚ - Karta bezpečnostných údajov

LD50 – letálna dávka, množstvo látky, ktoré spôsobí smrť u 50% pokusných zvierat zo sledovaného súboru, ktorým bola látka podávaná za presne určených podmienok.

LC50 (stredná letálna koncentrácia) - koncentrácia účinnej látky alebo významnej látky, ktorá spôsobí za definovaný čas po expozícii uhynutie 50% testovanej populácie zvierat. Hodnota LC50 sa udáva ako hmotnosť účinnej látky alebo významnej látky v štandardnom objeme prostredia (miligramy na liter)

OECD - Organization for Economic Cooperation and Development - Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj

Z.z. - Zbierka zákonov

NPEL – najvyšší prípustný expozičný limit

BMH – biologická medzná hodnota

IDLH (Immediately Dangerous to Life or Health) = Koncentrácia bezprostredne ohrozujúca život alebo zdravie.

BCF – biokoncentračný faktor, pomer koncentrácie skúšobnej látky v skúšanej rybe ku koncentrácii skúšobnej vody v rovnovážnom stave

LOAEL (Lowest Observed Advers Effect Level) - najnižšia hladina pozorovaného nepriaznivého účinku

NOAEL (No Observed Adverse Effect Level) - hladina bez pozorovaného nepriaznivého účinku

NOEL (No Observed Effect Level) - hladina bez pozorovaného účinku

NOEC - Koncentrácia bez pozorovaného účinku (No Observed Effect Concentration)

LOEC - Najnižšia koncentrácia pozorovaného účinku

RAR - EU Risk Assessment Report

PBT - Perzistentné, bioakumulatívne a toxické

Revízia: Doplnenie CLP klasifikácie

16.6. Spracovateľ:

ELASTIK spol. s r.o., Odbor riadenia kvality